

B.**Mødet den 8. Marts 1906.****(For lukkede Døre).**

Fraværende var: Filtenborg og Lottrup.

1. (J. Nr. 478—1905). Fra Repræsentantskabet for **Aarhus Teater** forelæa Andragende om Tilladelse til i ny jydsk Købstads Kreditforening at optage et nyt Tillægslaan paa indtil 43,500 Kr. med Pantesikkerhed næst 1. Prioritetslaanet og mod Kommunens Selvskyldnerkaution.

Formanden fandt, at hvis man i det hele taget vilde støtte Teatret, var den foreslaaede Maade ganske praktisk.

Harald Jensen bemærkede, at Kommunen efterhaanden ikke havde saa faa Penge staaende i Teatret, der Gang efter Gang stod over for en Katastrofe. Han havde i og for sig ikke saa meget mod at yde Teatret nogen Støtte, men man maatte i saa Tilfælde noget mere have Haand i Hanke med Ledelsen af det.

Jacob Jensen erindrede om, at da Teatret byggedes, skænkede Kommunen Grunden, der skulde tilhøre Teatret, saalænge det blev drevet som saadant. Da Teatret for nogle Aar siden sidst havde større Vanskeligheder, gik Byraadet ind paa at tage Aktier for 50,000 Kr., naar der samtidig udstedtes Partialobligationer for et lignende Beløb,

hvorhos Grundens Værdi blev betragtet som en almindelig Prioritet, der skulde være rentefri, saa længe Teatret dreves af det nuværende Selskab. Af Bestyrelsens Medlemmer skulde Byraadet heretter vælge fem. Gælden var da saa stor, at da den var dækket, blev kun ca. 20,000 Kr. tilbage. Siden den Tid havde man forsøgt at forbedre Ledelsen af Teatret paa forskellig Maade, men Driften havde dog i de senere Aar stadig givet et Underskud af 9000 Kr. aarlig, og Gælden var i Øjeblikket med Renterne til Kreditforeningen godt og vel 20,000 Kr. Man havde forgæves forsøgt at faa Tilskud eller Laan af Staten, ligesom det ikke havde været muligt at faa Laan andetsteds. Kreditforeningen vilde nok forhøje dets Laan med 43,500 Kr. til 300,000 Kr., dets oprindelige Størrelse, men kun forsaavidt Kommunen vilde garantere for det, og Spørgsmaalet var nu, om det kunde forsvares, at Kommunen paatog sig denne Garanti. Man maatte være klar over, at Kommunen herved kunde faa yderligere 43,000 Kr. til Gode hos Teatret, om det end maaske nok kunde siges i Virkeligheden kun at dreje sig om ca. 20,000 Kr., idet Kommunen, hvis den paa dette Tidspunkt maatte overtage Teatret, maatte dække dets nuværende Gæld. Teatret vilde, naar det opnaaede den ønskede Ordning, faa sine Renter og Afdrag nedsat med ca. 4 à 5000 Kr., idet Kreditforeningen i saa Tilfælde vilde nedsætte den aarlige Ydelse fra $6\frac{1}{2}$ % til $4\frac{1}{2}$ % af den oprindelige Hovedstol mod uforandret Bevarelse af Reservefondsparten. Tilbage blev ganske vist et aarligt Driftsunderskud paa mindst 4000 Kr., hvis Tiderne ikke væsentlig skulde forbedre sig, men det havde man jo Lov til at haabe, de vilde. Han skulde endnu tilføje, at man ved Udleje af Lokaler til Restaurationen, til

»Phønix«, af Garderoberne m. m. havde en Indtægt af ialt 17,000 Kr.; der krævedes herefter kun, at selve Scenen skulde kunne skaffe 2000 Kr., for at Teatret kunde bære sig. Iøvrigt tvivlede han ikke om, at Teaterselskabet vilde sætte mest Pris paa, om Kommunen vilde hjælpe det paa den Maade, at man sikrede det et aarligt Tilskud paa f. Eks. 10,000 Kr.

M i k a e l J o h a n s e n gjorde opmærksom paa, at Teatret i 5 Aar havde afdraget ialt c. 40,000 Kr. paa sin Gæld til Kreditforeningen, og naar man — hvad der var fuldt ud berettiget — regnede Afdragene paa Gælden som et Aktiv, var Stillingen slet ikke saa haabløs. Det var de store Afdrag, der havde trykket Teatret, og naar det fik Lempelse i disse, vilde det nok kunne faa Balance i Regnskabet. Der var iøvrigt Fremgang i Driften, og der var til 1. Marts i Aar indspillet 6000 Kr. mere end ifjor. Naturligvis var der altid nogen Risiko forbunden med at paatage sig en Kautionsforpligtelse, men Risikoen i dette Tilfælde var ikke større, end man kunde løbe den. Vilde Kommunen yde Teatret et direkte Tilskud i Stedet for, saa han for Resten hellere det.

N ø r g a a r d var ganske vist klar over, at man ved at imødekomme Teatret paatog sig Ansvar for ialt 40,000 Kr., men der var dog den Forskel paa Kautionen i dette Tilfælde og Kaution i Almindelighed, at det her nærmest drejede sig om en Rentegaranti, idet Kreditforenings Laanet var uopsigeligt, saalænge Renterne af det betaltes. Han beklagede iøvrigt, at Kreditforeningen ikke havde kunnet stillet sig mere imødekommende, end Tilfældet var. Han kunde oplyse, at Finansministeren ved sket Henvendelse havde stillet sig absolut afvisende overfor Ønsket om et Laan af

Statskassen til Teatret, men havde ladet skinne igennem, at han var ret velvillig stemt overfor Tanken om Statstilskud til Teatret. Et saadant kunde man selvfølgelig imidlertid ikke faa, uden at Teatrets Forhold først var ordnede. Sagen stod for Resten saaledes, at dersom Kommunen ikke nu traadte hjælpende til, vilde Kreditforeningen stille Teatret til Auktion, og skulde Kommunen saa overtage det, blev det dyrere for Kommunen; hellere maatte man saa løbe den Risiko, der var forbundet med at paatage sig Garantien for Tillægslaane fra Kreditforeningen.

Jacob Jensen var ikke utilbøjelig til at tro, at Teatret i og for sig maaske var bedst tjent med, at Katastrofen indtraadte med det samme. Kommunen kom, hvis man nu ikke hjalp Teatret, vel til at overtage det, men det kunde maaske bringes til at bære sig. Selvfølgelig mente han ikke, at Kommunen selv skulde drive det, men ved at leje det ud kunde man nok blive dækket. Teatrets Drift havde i Aar jo imidlertid været ganske heldig, og hvis der ikke i de sidste Maaneder af Teateraaret indtraadte særlige Omstændigheder, vilde Budgettet for indeværende Aar nogenlunde være overholdt.

Harald Jensen havde ligeledes en Følelse af, at der kunde være nogen Tvivl med Hensyn til, om det mest formaalstjenlige til syvende og sidst ikke var at lade Teatret komme under Hammeren straks. At vente paa Statstilskud var sikkert haabløst; for nogle Aar siden blev Tilskudet til det kgl. Teater fikseret for 5 Aar, og det var udtrykkelig udtalt, at forinden den Periode var gaaet, vilde man ikke yde yderlige Tilskud til Teatre. Han kunde imidlertid maaske nok gaa med til den foreslaaede Ordning denne Gang, men han var

overbevist om, at man kom til at betale Renterne af det omhandlede Laan, og det forekom ham, at en Post omfattende indfriet Kaution vilde tage sig uheldigt ud i Kommunens Regnskaber. Han havde mest Lyst til at yde et direkte, aarligt Tilskud, til Gengæld for hvilket man kunde betinge sig billige Eftermiddagsforestillinger, gratis Forestillinger for Børn o. l. Paa saadanne Betingelser kunde Kommunen nok forsvare at støtte Teatret.

Sabroe betragtede Teatret som en Bygning, Aarhus havde Ære af, og man burde være de Mænd taknemlig som havde faaet den rejst. Efter hans Mening havde Skuespilkunsten overordentlig Betydning i kulturel Henseende, og man burde ubetinget bevare den Bygning, der her var rejst den, for Byen. Han var en Modstander af Tanken om at leje Teatret ud til hvilkensomhelst Liebhaber, saa maatte Kommunen hellere selv overtage Driften af det. For Øjeblikket var han mest stemt for at tilsikre Teatret et foreløbigt Tilskud for de nærmeste Aar; sandsynligvis vilde det ikke ret længe behøve saadant Tilskud; det var sikkert i Fremgang, og med en fornuftig kunstnerisk Ledelse, der navnlig var noget mere energisk end den nuværende, kunde der utvivlsomt opnaas gode Resultater. Han nærede i hvert Tilfælde den bedste Tro til Teatrets Fremtid. I denne Forbindelse skulde han pege paa den Betydning, Teatret kunde have som Opdragelsesmiddel; ved at foranledige gratis Forestillinger for Børn, kunde man bibringe dem en Kultur, som de maaske ellers vanskelig tilegnede sig. Han vilde foreslaa, at man foreløbig bevilgede Teatret et Tilskud af 10,000 Kr. aarlig.

S. Pedersen var sikker paa, at Teatret aldrig vilde komme til at svare sig. Han for sin

Person vilde ikke være med til at yde Teatret Tilskud, hvilket i Virkeligheden vilde sige at støtte et rent privat Aktieselskab, og noget saadant kunde man ikke forsvare.

Müller kunde ikke se, at Teatret i og for sig var hjulpet alene ved at faa Laanet paa de 43,000 Kr. Det var ingen rationel Hjælp, hvis man ikke samtidig gav Tilsagn om at dække det muligt fremkommende Underskud. Man burde overveje, om der ikke kunde findes Udvej til at sikre Teatret i Fremtiden.

Nørgaard forekom det, at hvis Teatrets Budget kunde overholdes — som det var blevet nævnt — og heri var taget Hensyn til Afdragene til Kreditforeningen, maatte der, naar disse ned-sattes, fremkomme et Overskud. Han var enig med Sabroe i, at Teatret var til Ære for Byen; de Folk, der havde rejst det, havde gjort det af Bypatriotisme, og Aktionærerne havde vist aldrig ventet noget Udbytte af deres Penge. Lod man nu Teatret gaa i Stykker, vilde det være noget af en Skam for Byen, og svækkede let Interessen hos Borgerne for at bringe Ofre for at tilveje-bringe Institutioner, der kunde være til Pryd for Byen. At efterkomme Andragendet var efter hans Mening den bedste Maade at hjælpe Teatret paa; ydede man et rent Tilskud om Aaret, resulterede det let i, at Ledelsen af Teatret blot blev saa meget flottere. Skulde man blive nødt til at indfri sin Kav-tionsforpligtelse, kunde man altid i Regnskabet opføre det som Tilskud.

Jacob Jensen advarede mod at se for lyst paa Teatrets Fremtid, selv om i indeværende Aar Budgettet hidtil havde holdt Stik; det kunde hurtigt forandre sig. Han syntes bedst om indtil videre at yde et fast Tilskud paa 10,000 Kr. om Aaret

paa Vilkaar, at den nuværende Gæld skulde dækkes, at der skulde gives billige Eftermiddagsforestillinger og, at Aktierne ikke maatte samles paa enkelt Haand.

Harald Jensen kunde under de forhaandenværende Omstændigheder, og da man jo ikke udenfor Budgettet kunde bevilge noget større Tilskud til Teatret, — om end ikke med Begejstring — være med til denne Gang at føje Selskabet, idet man dog maatte være klar over, at man sikkert kom til at betale Renterne af det nævnte Laan. Han skulde dog udtale Ønsket om, at der maatte blive foranlediget billige Eftermiddagsforestillinger og gratis Forestillinger for Børn, for at man bedre overfor den Del af Befolkningen, der ikke havde Raad til at gaa i Teatret, kunde forsvare at støtte dette.

Det vedtoges at tilstaa den begærte Garanti under Forventning om Indenrigsministeriets Samtykke hertil.

2. (J. Nr. 466—1905). Efter afholdt Licitation vedtoges det i Overensstemmelse med vedkommende Udvalgs Indstilling at overdrage **Vandmesterarbejdet paa Vandværket** i Aaret fra 1. April 1906 til 31. Marts 1907 til Vandmestrene H. H. Svantemann og S. C. Sørensen & Co.
3. (J. Nr. 280—1905). Fra Skovudvalget forelaa Indstilling om at modtage det fra Restauratør Rudolf Jensen indkomne Tilbud om at leje »**Ferdinandspladsen**« i Riis Skov for en aarlig Leje af 500 Kr. og Restavratør H. P. Olsens Tilbud om at leje »**Pavillonen**« samme Steds for en aarlig Leje af 1000 Kr.

Den foreliggende Indstilling tiltraadtes.

4. (J. Nr. 107—1905). Der forelaa Udkast til Lejekontrakt med Rebslagerne J. E. Bøg og R. P.

Hansen, angaaende den gamle »**Sømfabrik**« og Andragende fra Lejerne om Istandsættelse af denne.

Udvalget for Bygninger og Inventar oplyste, at det efterat have forhandlet med den tidligere Lejer af den ommeldte Ejendom havde faaet Tilsgagn fra ham om et Beløb af 150 Kr. som Erstatning for den daarlige Stand, hvori Bygningen befandt sig ved Lejemaalets Ophør. De ny Lejere havde herefter erklæret sig villige til, naar de erholdt det nævnte Beløb udbetalt, at overtage Istandsættelsen ind- og udvendig af selve Bygningen samt den fremtidige Vedligeholdelse af denne. Udvalget indstillede derfor, at man indgik paa denne Ordning, om hvilken en Tilføjelse maatte gøres i Kontrakten med Lejerne, samt at man bevilgede et Beløb af ialt 123 Kr. til nødvendig Reparation af Tagrenderne, Broilæningen og et Brændehus paa den omhandlede Ejendom.

Det indgaaede Lejemaal tiltraadtes, hvorhos der bevilgedes et Beløb af 123 Kr. til de foreslaaede Reparationer.

5. (J. Nr. 414—1905). I Overensstemmelse med den foreliggende Indstilling fra vedkommende Udvalg vedtoges det at anbefale det fra Smed N. P. Christensen foreliggende Andragende om **Æresoprejsning**.
6. De om Eftergivelse af **Fattighjælp** modtagne Andragender fra:
 - a. (J. Nr. 17³⁴—1905). Arbejdsmand N. Nielsen,
 - b. (J. Nr. 17³⁷—1905). Snedkersvend A. E. Petersen og
 - c. (J. Nr. 17³⁸—1905). Stentrykker And. P. Nielsen
 bevilgedes som indstillet af Fattigudvalget.
7. (J. Nr. 17³⁵—1905). Det i forrige Møde udsatte Andragende fra Skræder A. Pedersen om Efter-

givelss af **Fattighjælp** forelaa paany til Behandling.

Simonsen havde i forrige Møde ud fra de foreliggende Aktstykker paavist, at der var Anledning til at imødekomme Andrageren. Man burde ikke gøre Spørgsmaalet om Eftergivelsen til et rent Magtspørgsmaal.

Jacob Jensen var stadig overbevist om, at det kun var Stædighed af Manden, naar han ikke tilbagebetalte Beløbet.

Magnus Nielsen maatte holde paa, at Udvalget altid tog meget lempeligt paa Andragender som det omhandlede, men man skulde heller ikke lade sin Godhed misbruge. I det foreliggende Tilfælde var det aabenbart Andragerens Hensigt at ville trodse sit Ønske igennem.

Bischoff forstod ikke, at Manden ikke havde henvendt sig til de fri Fattigkasser, saa havde han formentlig for længe siden været hjulpet.

Olesen vilde ikke modsætte sig, at man imødekom Andrageren. Han havde fulgt Udvalgets Flerstal, fordi han havde en Fornemmelse af, at Manden vilde tvinge sit Andragende igennem, men det var jo en altfor ubetydelig Sag at strides om.

Andragendet kunde ikke bevilges.

8. (J. Nr. 468—1905). Den fra Udvalget for Alderdomsunderstøttelsesvæsenet foreliggende Indstilling om, at det maa tillades fhv. Fører af Havnens Muddermaskine Fr. V. L. Stærk at optages paa »**De Gamles Hjem**«s Sygeafdeling mod sædvanlig Betaling tiltraadtes.

9. Der forelaa Andragender om **Fuldmyndighedsbevilgning** fra:

a. (J. Nr. 449—1905). H. G. Wadt og

b. (J. Nr. 454—1905). Martin Chr. Jørgensen.

Formanden bemærkede, at Udvalget indstillede, at man anbefalede Andragenderne, da de paa-gældende kun manglede ca. $\frac{1}{2}$ Aar i at have op-naaet Myndighedsalderen, og Andragenderne her-efter formentlig vilde blive bevilgede.

Nørgaard pointerede, at det noget stred mod den af Raadet hidtil fulgte Praksis at anbefale saadanne Andragender. Man var hidtil gaaet ud fra, at der var for mange unge Mennesker, der etablerede sig uden at være i Stand til at holde en Forretning gaaende udover en ganske kort Tid, og at man ikke skulde bidrage til, at der blev endnu flere. Det var imidlertid muligt, at man maaske havde været noget for rigoristisk; Myndighedsgrænsen var jo højere her end andetsteds.

Jacob Jensen vilde meget gerne se Myndighedsgrænsen sat lavere, men saalænge den nu engang var sat til det 25de Aar, burde man respektere dette; han var i det hele ingen Ynder af Dispensationer. Han kunde iøvrigt ønske oplyst, om Udvalget vilde foreslaa at anbefale alle Andragender om Fuldmyndighedsbevilling, naar blot de vedkommende var over 24 Aar.

Samuelson kunde ganske slutte sig til den foregaaende Taler.

Harald Jensen var ogsaa noget betænkelig ved at anbefale saadanne Dispensationer; man kom meget let til at blive uretfærdig, naar man ikke havde en aldeles bestemt Grænse at gaa efter.

Formanden vilde ikke anse det for heldigt, om man vilde udelukke ethvert Skøn over for Andragender som de foreliggende. Myndighedsgrænsen var saa høj, at der kunde være Tilfælde, hvor der var Anledning til at meddele Dispensation. I Anledning af den til Udvalget rettede Forespørg-

sel skulde han sige, at han som Regel vilde gaa med til at anbefale, at der meddeltes en 24 aarig Fuldmyndighedsbevilling, forsaavidt ikke særlige Omstændigheder i det enkelte Tilfælde talte derimod.

Det vedtoges at anbefale de foreliggende Andragender.

